

Persconferentie 15 april 2008 – Hasselt

1. Onafhankelijke kandidaten sociale verkiezingen startten een procedure voor de Arbeidsrechtbank

8 onafhankelijke kandidaten verdeeld over 5 provincies

2 Limburg

Jimmy Wenmeekers (Maessen)

Jean Aerts (Ford Genk)

3 Antwerpen

1 West-Vlaanderen

1 Oost-Vlaanderen

1 Vlaams Brabant

2. Wraking van de samenstelling van de arbeidsrechtbank

De arbeidsrechtbank is samengesteld uit een beroepsrechter en twee sociale rechters. Eén van de sociale rechters zetelt als werknemer, en wordt aangeduid op advies van de werknemersorganisaties die erkend zijn als representatief. Het gaat om dezelfde drie monopolie-vakbonden ACV, ABVV en ACLVB waartegen de onafhankelijke kandidaten zich verzetten.

Eén van beide sociale rechters is dus betrokken partij en kan zijn onpartijdigheid in deze zaak tegen het monopolie van de kleurvakbonden dan ook niet garanderen.

Op respectievelijk 9 en 11 april 2008 besliste de voorzitter van de arbeidrechtbank van Tongeren om bij beschikking de rechter, aangeduid door de vakbonden, te laten vervangen door een beroepsrechter.

Bij aanvang van de zitting van 14 april 2008, protesteerden de Belgische staat en de raadsman van Ford Genk tegen deze beschikking.

Na een korte schorsing, werd de beschikking van de voorzitter van de rechtbank “ongedaan” gemaakt en nam de rechter, aangeduid door de kleurenvakbonden, opnieuw in plaats in de zetel van de arbeidsrechtbank.

3. Waarover gaat deze zaak ?

Sociale verkiezingen zouden, conform de grondwet een democratische oefening moeten zijn waarbij werknemers door hun collega's worden aangeduid om zitting te nemen in organen van sociaal overleg en sociale informatie.

De huidige sociale verkiezingswetgeving voorziet dat enkel de drie representatief genoemde vakbonden kandidaten kunnen voordragen.

Wat zijn de criteria om als representatieve vakbond erkend te worden ?

- men moet een op nationaal vlak opgerichte interprofessionele werknemersorganisatie, vertegenwoordigd in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB),
- men moet een op nationaal vlak opgerichte interprofessionele werknemersorganisatie zijn, vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad (NAR),
- men moet ten minste 50.000 leden tellen.

In geen enkel van onze buurlanden worden de sociale verkiezingen volledig tot monopolie verklaard van slechts drie vakbonden, zoals dit in België gebeurt.

De huidige wetgeving is dan ook het voorwerp van felle kritiek, waaronder die van professor emeritus arbeidsrecht aan de KULeuven Roger BLANPAIN:

" In België zijn enkel die vakbonden erkend die 50.000 leden tellen, nationaal opereren en door de regering zijn aangewezen als lid van de nationale arbeidsraad. Dat systeem beantwoordt niet aan de internationale wet op de syndicale vrijheid. België is daar al zo'n twintig keer moreel voor veroordeeld door de commissie van deskundigen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Wie in de nationale arbeidsraad zetelt, wordt door de politiek bepaald. Dat is een zeer kwalijke zaak als je bedenkt dat de drie grootste vakbonden ACV, ABVV en ACLVB een monopoliepositie hebben op het sluiten van arbeidsovereenkomsten, onderhandelingen met de regering en het beheren van de sociale zekerheid. Als ACV-voorzitter Luc Cortebeek geen ondervoorzitter van de ILO-commissie zou zijn, had ons land allang een sanctie gekregen. Andere vakbonden dan het ACV, ABVV en ACLVB komen niet aan de bak en krijgen ook geen financiële steun van de overheid. De overheidsvakbonden ontvangen 42 miljoen euro per jaar."

"De sociale verkiezingen moeten open verkiezingen worden. Ook werknemers in de openbare sector moeten een stem krijgen. Het moet ook mogelijk zijn voor andere partijen dan de drie traditionele vakbonden te kiezen. De internationale wetgeving op syndicale vertegenwoordiging moet worden gerespecteerd." (Stuk 4, DM, 12/5/2004)

4. Argumenten waarom de huidige situatie ongrondwettelijk is:

A. Schending van het passieve kiesrecht van elke burger

De grondwet voorziet dat iedereen, zonder discriminatie, het recht heeft om verkozen te worden.

De huidige wetgeving inzake sociale verkiezingen maakt het onmogelijk voor een werknemer die zich niet bekend tot de christendemocratische, liberale of

socialistische strekking, om als kandidaat aan de sociale verkiezingen deel te nemen.

B. Schending van de vrijheid van meningsuiting

De vrije meningsuiting wordt gewaarborgd door de Grondwet, het Europees verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke rechten (BUPO).

De huidige wetgeving inzake sociale verkiezingen zorgt ervoor dat enkel personen die behoren tot de socialistische, liberale en christen-democratische strekking hun mening kunnen doorgeven aan de werknemers via het naar voren schuiven van geldige kandidaten.

C. Discriminatie tussen werknemers en kaderleden

De huidige wetgeving inzake sociale verkiezingen bepaalt dat voor de sociale verkiezingen kandidatenlijsten voor de categorie van de werknemers uitsluitend kunnen ingediend worden door representatieve werknemersorganisaties.

Voor de categorie van de kaderleden daarentegen, kunnen ook kandidatenlijsten ingediend worden door ten minste 10% van het aantal kaderleden in de onderneming, met een minimum van slechts 5. Een dergelijke discriminatie tussen werknemers en kaderleden is ongrondwettig.

D. Schending van de vakbondsvrijheid

De vrijheid van vereniging, en daaruit voortvloeiend de vakbondsvrijheid, wordt vastgelegd in de Grondwet, het EVRM, het BUPO-Verdrag, en het IAO-verdrag.

Die vrijheid omvat zowel de vrijheid om tot een vereniging toe te treden als de vrijheid om niet toe te treden *zonder* daarvan een onredelijk nadeel te ondervinden

De huidige wetgeving inzake sociale verkiezingen installeert een systeem waardoor verzoeker op geen enkele manier hieraan kan deelnemen, tenzij hij zich aansluit bij één van de drie kleurenvakbonden.

E. Schending van de sociale rechten op overleg, informatie en collectief onderhandelen

De Grondwet voorziet het recht op arbeid, het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen, en het recht op maatschappelijke ontplooiing.

De huidige wetgeving inzake sociale verkiezingen heeft een grote impact op het recht op arbeid, door de indrukwekkende ontslagbescherming is die eruit voortvloeit en zorgt er enkel kandidaten van de drie kleurenvakbonden van deze bescherming kunnen genieten.

5. Noodzakelijke prejudiciële vragen

Wij vragen de afdwingbare grondrechten van de verzoekers te herstellen door:

- de kandidaturen aan te plakken
- hen een lijstnummer toe te kennen
- hen volwaardig te laten deelnemen aan de sociale verkiezingen, tot en met het eventueel opnemen van een mandaat waartoe hij verkozen zou worden.

Dit bevel kan niet gegeven worden zonder eerst te besluiten tot de ongrondwettigheid van de wetten van 2007, 1948 en 1996. (= De huidige wetgeving inzake sociale verkiezingen).

Voor de wet van 2007 werd er reeds bij het grondwettelijk hof een vraag voor nietigverklaring ingediend. Voor de beide andere wetten, was dit niet mogelijk gezien om dat ze al meer dan 6 maanden van kracht zijn.

In de prejudiciële vragen die de verzoekers tot de rechtbank richten, wordt niet enkel de grondwettigheid van de wet van 2007, maar ook die van 1948 en 1996 in vraag gesteld.

- I. Prejudiciële vraag inzake de mogelijke schending van het passieve kiesrecht van elke burger
- II. Prejudiciële vraag inzake de mogelijke schending van de vrijheid van meningsuiting
- III. Prejudiciële vraag inzake de mogelijke discriminatie tussen werknemers en kaderleden
- IV. Prejudiciële vraag inzake mogelijke schending van de vakbondsvrijheid
- V. Prejudiciële vraag inzake mogelijke discriminatie tegen de Vlaams-nationale ideologische en filosofische minderheid
- VI. Prejudiciële vraag inzake de mogelijke schending van de sociale rechten op overleg, informatie en collectief onderhandelen

6. pleidooien worden gehouden op donderdagnamiddag 17 april in de arbeidsrechtbank van Tongeren.